

PRAVICE UPORABNIC IN UPORABNIKOV

Vsak uporabnik in uporabnica psihiatrične ustanove

IMA PRAVICO:

- do enakovredne obravnave ne glede na socialni status, narodnost, vero, spol, spolno orientacijo, bolezen in življenjski stil;
- do ohranjanja svojih stališč in vrednot ter do definiranja svojih potreb;
- izvedeti podrobne informacije o učinkih zdravil, ki jih dobiva;
- zavrniti oblike zdravljenja, s katerimi se ne strinja (npr. ECT);
- do spoštljivega ravnanja s strani osebja;
- do zamenjave zdravnika, ki teh pravic ne upošteva;
- da kot uporabnica zahteva v obravnavi strokovno osebje, ki je ženskega spola;
- da se pritoži nad izvajanjem fizičnega, psihičnega in spolnega nasilja brez nevarnosti, da bi prišlo do maščevanja ali viktimizacije;
- do sodelovanja v verskih obredih oz. do obiska duhovnika.

NIHČE NIMA PRAVICE:

- da vas upokoji, če ste odsotni z dela manj kot dve leti;
- da namesto vas odloča o življenjsko pomembnih vprašanjih;
- da vas kaznuje zaradi neposlušnosti;
- da izvaja nad vami psihično ali fizično nasilje;
- da vas spolno nadleguje;
- da vas prisili k delu, ki ga ne želite opravljati;
- prisiliti vas, da v primeru prisilne hospitalizacije podpišete izjavo, da ste prišli prostovoljno.

Pooblaščen osebna te zdravstvene ustanove je dolžna brez odlašanja, najpozneje pa v 48 urah, o tem obvestiti Temeljno sodišče (čl. 71/I, Zakon o nepravdnem postopku, R 30/86, 20/88 popr./).

Sodišče je dolžno brez odlašanja, najpozneje pa v 3 dneih po sprejemu obvestila, obiskati pridržano osebo in jo zaslišati (čl. 74).

Sodišče zasliši tudi zdravnike in druge osebe o duševnem stanju pridržane osebe (čl. 75/I).

Sodišče je tudi dolžno odrediti, da pridržano osebo pregleda zdravnik specialist psihiater iz druge zdravstvene organizacije (čl. 75/II).

Le sodišče sme odrediti (s sklepom o pridržanju), da se pridržana oseba še nadalje pridrži (a največ za skupaj 1 leto) (čl. 76/I, II).

Sklep o pridržanju mora sodišče vročiti med drugim pridržani osebi in obč. organu socialnega skrbstva (čl. 77/I).

Zoper sklep o pridržanju se lahko pritoži npr. pridržana oseba, njen zakoniti zastopnik ali skrbnik, organ občinske skupnosti socialnega skrbstva, zakonec, bližnji sorodnik. Pritožbo je potrebno vložiti v treh dneih. (čl. 77/II, III).

NAJBOLJŠI ZAGOVORNIK SVOJIH PRAVIC STE VI SAMI!

ZAHTEVAJTE, DA SE VAŠE PRAVICE SPOŠTUJEJO!

Skupina za zagovorništvo pri Odboru za družbeno zaščito norosti, je po vzoru podobnih projektov po svetu sestavila seznam minimalnih pravic, ki so jih dolžni upoštevati vsi, ki so v stiku z uporabnikom.